

En is die bestemming der rechtsorde eene hoogheilige, — des te grooter dan ook de verantwoordelijkheid voor wie bij de vorming des rechts bevoegdheid tot meêspreken werd gegund. Gewis het bestaan van een volkstribunaat, waardoor de maatschappij der overheid zelfs het uitvoeren harer voornemens kan beletten, is, zijn de toestanden daarvoor rijp, een hoog te waardeeren voorrecht. Maar dit voorrecht brengt tevens zeer dure verplichting met zich. Volk van Nederland, waar de rechtsorde van haar waren bodem vervreemdt, den goddelijken grondslag mist, en zoo der glorie des Gekruisigden niet dient, daar staan, mede om het in de Staten-Generaal ons geschonken orgaan, ook wij daaraan schuldig.

Recht en politiek neen, geenszins zijn zij uiteraard aan den Christen vreemd. De verheerlijking van den Heiland toch is beiden het einddoel.

Zeër geëerde Heeren Directeuren dezer School.

Wel is de taak zwaar, die Gij mij hebt opgelegd, en zijn de schouders, die dien last te torschen hebben, weinig geoefend. En

is het logisch onmogelijk hare innerlijke waarheid te bewijzen, d. i. hare overeenstemming aan te toonen met de waarheid. Zij is de levensbodem, waarin de mensch staat.

De erkenning hiervan is een daad des geloofs, en alleen door dat geloof is het mogelijk in de juistheid van wat men gelooft bevestigd te worden. Dit geldt ook elders en wordt daar toegepast door dezelfde, die meenen, dat het vooropstellen van den eisch van zulk een geloof den mensch onwaardig is. In de overtuiging van de liefde zijner vrouw verstrekt worden, kan alleen hij, die in die liefde gelooft. Wie in ernst beginnen wilde met dat geloof, gelijk alle geloof, als aan den mondigen mensch niet passende, ter zijde te stellen, om die liefde eerst te erkennen, wanneer zij was gebleken, zou waarschijnlijk tot weinig bevredigende slotsom komen. Eveneens is bij het kind reeds de twijfel aan de liefde zijner ouders veroordeeld. Het is groote oppervlakkigheid, waar het als eisch van het redelijk bestaan wordt voorgesteld, eerst aan alles te twijfelen, om daarna slechts dat aan te nemen, wat zich weet te bewijzen. Veel kan zich juist alleen voor zoover mogelijk bewijzen, op voorwaarde, dat alle twijfel worde tegengegaan.

Het is die eenzijdigheid van voor alles dezelfde wetten te willen doen gelden, die zich ook bij den sterrekundige uit, welke verklaart met zijn kijker het gansche heelal te hebben doorgesocht en nergens God te hebben gevonden, of van den anatoom, die de zelfstandigheid van den geest loochent, wijl hij bij het ontleden van den mensch wel longen en lever, maar niet den geest gevonden heeft.